

[Ebba Strange]

Disse ting er farlige. På grundlovsdagen og ved andre højtidelige lejligheder taler vi meget om det danske demokrati, og derfor er kampen for at bevare ytringsfriheden og beskytte også offentligt ansattes ret til at udtale sig ikke kun et forsvar for de offentligt ansatte. Det er i mindst lige så høj grad et forsvar for alle landets almindelige borgere.

Skal et demokrati fungere – og nu taler jeg altså om demokratiet og ikke så meget om den offentlige forvaltning, som finansministeren var inde på – er det vigtigt i disse teknificerede tider, som vi lever i, at der bliver givet meget information. Informationen skal gives af sagkyndige, og hvis de sagkyndige får mundkurv på, fordi deres information måske har en lidt anden drejning i politisk retning eller med hensyn til synspunkter end den til enhver tid siddende chefs eller regerings, risikerer vi, at befolkningen bliver dårligere informeret, i værste fald vildledt. Derfor var jeg glad for og tilfreds med, at hr. Bernhard Baunsgaard kastede begrebet ytringspligt ind i debatten. Jeg mener også, at offentligt ansatte har en ytringspligt, i hvert fald en informationspligt, og derfor synes jeg, det er vigtigt, at de ansvarlige ministre i dag tager bladet fra munden og fortæller os, hvad de egentlig mener med loyalitetspligten. Hvad dækker det begreb?

Jeg mener, at tjenestemænd skal være loyale over for befolkningen, ellers er det et skindødt demokrati. Jeg mener ikke, at loyaliteten skal gælde et eller andet magtsystem.

Hvis ikke regeringen, politikerne, udtaler sig om loyalitetsbegrebet, vil andre naturligvis gøre det, og det vil så blive cheferne for de forskellige styrelser, det vil blive de enkelte kommuner. Det er jo det, der sker, når finansministeren i et svar til mig siger, at der ikke eksisterer generelle retningslinjer for offentligt ansattes ytringsfrihed, mens den samme ministers departementschef på et samarbejdsudvalgsmøde klart og tydeligt tilkendegiver, at medarbejdere ikke skal tage stilling til aktuelle politiske spørgsmål, der vedrører eget eller departementets område, og at eventuelle udtalelser på disse områder skal varsles. Det oplever jeg som en beskæring af de offentligt ansattes ytringsfrihed, og jeg håber, at finansministeren i dag vil tage afstand fra en sådan regel udfærdiget af hans departementschef. Så længe finansministeren ikke gør det, må vi tage det som udtryk for,

at finansministeren accepterer, at sådanne retningslinjer fastlægges andre steder end gennem lovgivning, gennem folkettinget.

Det har været rart at se i den løbende debat om ytringsfrihed, at de offentligt ansattes egne organisationer også har blandet sig i debatten. Jeg tror, det er vigtigt, når både formanden for FTF og som nævnt også hr. Bent Nyløkke Jørgensen har udtalt sig om disse spørgsmål. Jeg tror, det er vigtigt med åbenhed omkring dette, og derfor skal jeg slutte med igen at takke hr. Bernhard Baunsgaard, fordi forespørgslen er rejst.

Freddy Madsen (DKP):

Forespørgslen drejer sig om de offentligt ansattes ytringsfrihed, men som det allerede er fremgået af debatten – og sådan må det vel også være – er det nødvendigt at inddrage også andre sider og aspekter af ytringsfriheden.

Jeg mener, det er en udmærket bestemmelse, vi har i grundloven, om ytringsfriheden. Det er rigtigt, at den er koncis, klar, utvetydig, men som hr. Melchior har fremhævet, vil der naturligvis alligevel på visse områder være begrænsninger. Jeg mener ikke, det er begrænsninger som sådan af ytringsfriheden, for det, at man ikke opfører sig utilbørligt, bagvasker folk osv., ligger efter min mening uden for det at ytre sig frit. Her kommer der, som hr. Melchior også var inde på det, nogle etiske normer ind, som ikke har noget at gøre med den ret, man har til at ytre sig. Derfor synes jeg, det er irrelevant at drage disse ting ind. Dermed forflygtiger man, hvad det faktisk drejer sig om, nemlig at der foregår ikke blot over for offentligt ansatte, men også på mangfoldige andre områder indskrænkninger, der i virkeligheden er i modstrid med de bud, som grundloven har givet.

Finansministeren siger i sin tale, at det ikke bare er et spørgsmål om de offentligt ansatte, men det er, sådan må jeg forstå det, også i høj grad et problem på det private område, og det understreges af både fru Grethe Fenger Møller og hr. Melchior, der taler om, at det er endnu værre i den private sektor. Jeg ved ikke, om de udtrykte det netop sådan, at det er værre. Det er i hvert fald strammere i den private sektor, og så er det i min udlægning også værre.